جاستىق كوكتەمنىڭ داۋىرگە لايىق كوركەم تاراۋىن جازدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

كۇرەس تۇرالى ئەسوز قوزعاعاندا ـــــ

"قالىڭ جاستار وزدەرىنىڭ مۇراتتارى مەن جالىندى نىتالارىن تولىق ايگىلەپ، مۇرات ارقالاپ، مىنەز ـ قۇلىق شىڭداپ، تابىندى دا تيا-ناقتى قادام باسىپ، قاجىرلىلىقپەن كۇرەس جۇرگە-زىپ، جاستىق كوكتەمدى ارناۋدىڭ ئداۋىر داستا-نىن ۇزدىكسىز جازۋ كەرەك".

جاسامپازدىق تۇرالى ئەسوز قوزعاعاندا ـــــ

"جاستاردىڭ جاسامپازدىق رۇحىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، جۇرەكتىلىكپەن امالياتقا ئورىس اشىپ، باتىلدىقپەن اقيقات نزدەۋ كەرەك. تاريح تۇرعىسىنان ويلايتىن، دياەلەكتيكالى ويلايتىن، جۇ-يەلى ويلايتىن، جاڭالىق اشا ويلايتىن ادەت قالىپ-تاستىرسا، ئەمىر بويى پايداسىن كورەدى".

جاستاردىڭ جاننا بارىپ، جاستارعا قۇلاق تۇرگەن باس شۇجي شي جينپيڭ جاس دوستاردىڭ سىرلاسى بولىپ، قاراپايىم، نقىلاستى سوزدەرمەن قالىڭ جاستاردىڭ اقاۋسىز ئەوسپ ـ جەتىلۇىنە جان ـ جاقتى جەتەكشىلىك ەتتى.

باس شۇجي شي جينپيڭ "ئەمىردىڭ تۇيمە-سىن ئاۋ باستان دۇرىس تۇيمەلەۋ كەرەك" دەگەن جاندى تەڭەۋمەن جاستاردى دۇرىس قۇن بەتالە-سىن قالىپتاستىرۋعا جەتەكتەدى؛ "ۇيرەنۋدە، ئەسوز جوق، ناعىز بىلىمگە تالپىنۋ، اقيقاتقا تالپىنۋ، قيسىنسىز ئتۇسىنۋ، ئىستىك ئجونىن ئبىلۇ كەرەك" دەگەن تەرەڭ تولعاممەن جاستاردى ئبىلىمىن با-يىتۇعا، بىلىكتىگىن وسىرۋگە تاربيەلەدى؛ "جاستار ۇنەمى تۇندەلەتىپ ىستەمەگەن ئجون" دەگەن شە-نايى قامقورلىقپەن جاستارعا دەنساۋلىققا ئمان بەرۋدى تاپسىردى...

تۇرلىشە كاسپىتەگى، تۇرلىشە سالاۋاتتاعى جاستار جونىندە، باس شۇجي شي جينپيڭ ولاردىڭ ئوسپ ـ جەتىلۇ، دارىندى بولۇ ەرەكـ-شەلگى مەن زاڭدىلىعىن ىشكەرىلەي زەرتتەپ، جان ـ جاقتى قالتقىسز قامقورلىقپەن ولاردى دۇنيەگە، ومىرگە، قۇنعا دۇرىس كوزقاراس ور-ناتۇعا جەتەكتەدى.

"ەركىتىلەردىڭ ولىمپيادا رۇحىن جانە ەركىتە-لەر قىزمەت وتەۋ رۇحىن اسقاقتاتىپ، ىستىق نىتا-مەن ات سالىسىپ، شىنايى سۇيىسپەنشىلىكپەن ۇلەس قوسىپ، جان ـ جاقتى، ەگجەي ـ تەگجەيلى قىزمەت وتەپ، جۇڭحۇا ماديەنيەتىن بەلسەنە تارا-تىپ، جۇڭگو حيكايالارىن ويداعداي بايانداپ، جاستىق كوكتەمنىڭ جالىندى نىتاسىمەن ەڭ كورىكتى 'جۇڭگو تانسقسىن' قالىپتاستىرۋىن ۇمىت ەتەمىن".

بۇل ـــ باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ "نانجيڭ جاستار ولىمپياداسىنىڭ ەركىتىلەرىنە" بەرگەن تاپسىرماسى؛

"شەتەلدە وقىپ جاتقان قالىڭ جۇڭگولىق وقۇشىلاردىڭ اسقاق مۇرات ۇستانىپ، جۇڭگو حال-قىنىڭ جۇڭگو ارمانىن جۇزەگە اسىرۋى سندى ۇلى كۇرەستە ئوز قۇندارىن جۇزەگە اسىرىپ، داۋىرگە لايىق كوركەم تاراۋ جازۋعا قۇلشىنۇن ۇمىت ەتە-مىن". بۇل ـــ باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ گەرماد-يادا وقىپ جاتقان بارشا جۇڭگولىق وقۇشىلارعا دەگەن ۇمىت ـ تىلەگى؛

"اسكەري كيىم كيگەن ورايدى قاستەرلەپ، جالىندى جىگەرلەرىڭزدى ارمياني قۇدىرەتتەندىرۋ ارمانىن جۇزەگە اسىرۋدىڭ ۇلى امالياتىنا ارناپ، اسكەري قوسىن سندى ۇلكەن ساحنادا تالانت ـ دا-رىندارىڭزدى كورسەتىپ، اسكەري كازارما سندى ۇلكەن دومنا پەشتە قۇرىش بولىپ شىڭدالىپ شعىپ، جاستىق كوكتەمنىڭ شۇلەن شۇعىلالى، قا-پسىز تاراۋىن جازۋلارىڭزدى ۇمىت ەتەمىن".

بۇل ـــ باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ نانكاي داشۋە-سىنەن قوسىنعا جاڭادان كىرگەن وقۇشىلاردى نىتالاندىرۋى؛

.....

شىنايى ئۇمىت ـ تىلەك، تەرەڭ سۇيىسپەنشى-لىككە تولى تاپسىرما، تەرەڭ تولعامدى ئتالىم جاس-تاردىڭ كوڭىل اتىزىنا ئمولدىر بۇلاقتاي ئنار بەرىپ، جاستاردىڭ العا باسۋ جولىن شام ـ شىراق-تاي نۇرلاندىردى.

2019 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى 4 ـ مامىر قوزعالىسىنىڭ 100 جىلدىعىن ەسكە الۋ جينالىسىندا باس شۇجي شي جينپيڭ ەرشىمدى سوزدەرمەن بىلاي دەدى:

"ئبىز جاستاردىڭ جاڭالىق اشۋىنا، جاسامپاز-دىق جاراتۋىنا سۇيىنشپەن قاراپ، القاۋ ايتىپ، ولاردىڭ ومىردە تارتىمدى تابىسقا جەتۋىنە بەلسە-نە قولداۋ كورسەتىپ، جاستار قول جەتكىزگەن تابىس پەن ناتيجەگە القاۋ، بارەكەلدى ايتىپ، جاستىق كوكتەمدى جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ارىندى قا-رىشتاۋىنىڭ، ۇدەرە العا ىلگەرىلەۋىنىڭ بايىاندى كورىنىسىنە اينالدىرايىق، جاس قاھارماندار-دى جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۋگە قارقىندى قادام تاس-تاۋىن جەبەيتىن جالىندى كۇشكە اينالدىرايىق!".

قالىڭ جاستار باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ جە-تەكشىلىگىندە اقاۋسىز، ورگە ۇمتىلاتىن، جاۋاپكەر-شىلىك ارقالاپ، سىكەرلىك كورسەتەتىن رۇحانى-يەنەمەن تولقىننىڭ الدىڭعى لەگىندە ەرلىكپەن ئجۇرىپ، اۋانگارد بولۋعا ۇمتىلدى.

كوپ شارانى قاتار قولدانىپ، ئوسپ ـ جەتىلۇىنە قامقورشى بولدى

ـــ شي جينپيڭ جولداستى ۇيىتقى ەتكەن پارتيا ور-تالىق كوميتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىعىندا ئبىرسىپىرا تىڭعىلىقتى شارالار ۇزدىكسىز العا قويىلىپ، جاستار قىزمەتىنىڭ ۇزدىكسىز دامۇىن ىلگەرىلەتتى

"ئبىراز ۇاقىتتان بەرى، ساباقتاستاردىڭ كەيـ-بىرى ۇيدە بولىپ، ىنتەرنەتتە قىسقاشا ئومىرباياندا-رىن جىبەرىپ، جازباشا، بەتپە ـ بەت ەمتيحان تاپـ-سىرىپ جاتىر، كەيبىرى ئىسورىندارى ەمتيحاننا-دايىندالۋدا، كوپشىلىك شىنىمەن دە ئبىرتالاي قىسىم تۇسكەننىن سەزىنىپ وتىر"، ـ دەيدى حۇبەي 2 ـ شفان شۇەيۋاننىڭ تولىق كۇرستان بيىل وقۇ تاۋىساتىن وقۇشىسى گو چيان.

ەكونوميكانىڭ باسقىدەۋ قىسمى، جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇىنىڭ نقپالى... قىزمەت نزدەگەن كوپتەگەن جاستار بيىلعى "جۇمىستانۇدا-عى ەڭ قيىن ماۋسىمدى" تەرەڭ سەزىنۇدە.

"ئار دارەجەلى پارتكومدار، ۇكىمەتتەر جانە قوعامنىڭ ئار سالاسى جوعارى مەكتەپتەن وقۇ تا-ۇىسقان وقۇشىلاردى جۇمىستاندىرۋ قىزمەتىن شىنا-يى، ويداعداي ىستەپ، ئونىمدى شارالار قولدا-نىپ، جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندە-تى اكەلگەن ئتيىمسىز نقپالدى جەڭىپ، جوعارى مەكتەپتەن وقۇ تاۋىسقان وقۇشىلاردىڭ جۇمىستاۋ-ۇنا الۋان ئتۇرلى امالدارمەن كومەك كورسەتىپ، جوعارى مەكتەپتەن وقۇ تاۋىسقان وقۇشىلاردىڭ ئوز قىزمەت ورىندارىندا پارتيا مەن حالىق ئۇشىن ەڭبەك كورسەتىپ، ەسە قوسۇنا ىستىق نقىلاسپەن قولداۋ كورسەتۇ كەرەك".

جۇنقتا باس شۇجي شي جينپيڭ جۇڭگو مۇناي داشۋەسى (بەيجيڭ) قاراماىلى مەكتەپ رايو-نىنان وقۇ تاۋىسقان وقۇشىلارعا قايتارعان جاۋاپ حاتىندا ايقىن تالاپ قويدى.

قاتاڭ دا كۇردەلى جۇمىستانۇ جاعدايى الدىنـ-دا، مەملەكەت جوعارى مەكتەپتەن وقۇ تاۋىسقان وقۇشىلار سىندى ئتۇيىندى جۇمىستانۇ شوعىرىنا نازار اۋدارىپ، كوپتەگەن ەرەكشە شارا ورتاعا قويىپ، جوعارى مەكتەپتەردىڭ جۇمىستاندىرۋ قە-سىمىن بەلسەنە جەڭىلدەتتى. كاسىپورىندارىڭ قىز-مەتكەرلەردى كوبەيتىپ قابىلداۋىنا، اسپىرانتتاردى كوبەيتىپ قابىلداۋعا، نەگىزگى ساتىنىڭ جۇمىستانۇ ورىندارىن كەڭەيتۇگە، شارۋاشىلىق قۇرۇعا ىنتالاڭـ-دىرۋ ارقىلى جۇمىستانۇعا جەتەكتەۋگە، ىنتەرنەت جەلىسىندە ۇگىت ـ لەكسيا سويلەپ، ىنتەرنەت جە-لىسىندە جانە جەلدەن تىسقارى قىزمەتكەر قابىلـ-داۋعا بىردەي كۇش جۇمسالدى، كوپ ئتۇرلى سا-ياسات وقۇ تاۋىسقان وقۇشىلاردىڭ جۇمىستانۇىنا ئۇزىلىسسىز قىزمەت وتەدى.

مەملەكەت پەن ۇلتىنىڭ ارمانى جاس بۇىنعا سۇيەنىپ جۇزەگە اسادى، جاستىق كوكتەمنىڭ بايـ-شەشەگىن قۇلپىرتۇ پارتيا مەن ۇكىمەتتىڭ دەمەۋىنە مۇقتاج. پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى، شي جينپيڭ جولداستى ۇيىتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتـ-نىڭ شىن نقىلاستى قامقورلىعندا ئبىرسىپىرا تىڭعـ-لمقتى شارالار ىركەس ـ تىركەس جاريالانىپ، جاڭا ئداۋىر جاستارىنىڭ ارمانىن جۇزەگە اسىرۋىنا قۇـ-نارلى توپىراق ازىرلەندى:

«جاڭا جاعدايداعى جۇمىستاندىرۋ، شارۋاشـ-لمق قۇرۇ قىزمەتىن ونان ارى ويداعداي ىستەۋ جوننىندەگى پىكىر»، «كوپ بولىپ شارۋاشىلىق قۇرىپ، جالپى قاۋىم جاڭالىق اشۇعا قاتىستى شارا-لاردى زور كۇشپەن ىلگەرىلەتۇ جوننىندەگى پىكىر»، «دارىندىلاردى دامىتۇ ئتۇزىلىس ـ مەحانيزم رەفورماسىن تەرەڭدەتۇ جوننىندەگى پىكىر» سياقتىلاردى جاريالاپ، جاس دارىندىلار-دىڭ جۇمىستانۇىنا، شارۋاشىلىق قۇرۇىنا جەتەكشـ-لىك ەتتى؛

«جاستاردى جۇمىستانۇعا باستاۋ جوسپارىن اتقارۇ جوننىندەگى حابارلاندىرۇدى» باسپا تارا-تىپ، جۇمىسسىز جاستاردى باعىتتامالى تۇردە ئبىر ـ بىرلەي تەكسەرىپ، تىزىمدەپ، جۇمىستانۇدى قاجەت ەتەتىن جاستاردىڭ بارلىعىنىڭ قاتىستى جۇـ-مىستاندىرۇ ساياساتىنا جانە قىزمەت وتەۋگە، كو-مەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋگە قول جەتكىزە الۋىنا مۇمكىندىك جاسادى؛

"شۇعىلالى ساۋلە ئوزىن الۋەتتەندىرۇگە قولداۋ كورسەتۇ ارەكەتىمەن جۇمىستانۇعا كو-مەكتەسۇدى" اتقارىپ، حۇبەيدەگى جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىنە شالدىعىپ ساۋىققان جاستاردىڭ جۇمىستانۇىنا كومەكتەسـ-تى...

ئار ئتۇرلى ساياساتتار ىركەس ـ تىركەس ور-تاعا قويىلىپ، جوعارى مەكتەپتەن وقۇ تاۋىسقان وقۇشىلاردىڭ دۇرىس جۇمىستانۇ كوزقاراسىن ور-ناتۇىنا كومەكتەسىپ، قالىڭ جاستاردىڭ جۇمىس-تانۇ، شارۋاشىلىق قۇرۇ ارنالارىن كەڭەيتتى. زامانـ-مىز جاستارىنان ئوز قىزمەتى ورىندارىندا بىرەگەي ناتيجەگە قول جەتكىزۇگە تالپىنىپ، ئار سالا، ئار كاسىپتىڭ مايتالمان شەبەرىنە اينالعاندار بارعان ساين كوبەيۇدە.

باس شۇجي شي جينپيڭ جاس دارىندىلاردى تاربيەلەۋگە توتەنشە كوڭىل ئبولدى ـــــ

"جاس ۇرپاقتى احلاق، اقىل ـ وي، دەنە، ەستەتيكا، ەڭبەك جاعىنان جان ـ جاقتى جەتىلگەن سوتسياليزمنىڭ قۇرىلىسشىلارى جانە ئزباسارلارى ەتىپ باۋلىپ جەتىلدىرۇ ـــ بۇكىل پارتيانىڭ ورتاق ساياسي جاۋاپكەرشىلگى".

«جاڭا داۋىردەگى وتانشىلدىق تاربيەنى اتقارۇ باعدارلاماسىندا» جاستار مەن ورەندەردى وتانشىلدىق تاربيەدەگى ەڭ ماڭىزدى ورىنعا قويۇ كەرەكتىگى العا قويىلدى؛ «جاڭا داۋىردەگى ازاماتـ-تىق ئمورال قۇرىلىسىن اتقارۇ باعدارلاماسىندا» احلاق، اقىل ـ وي، دەنە، ەستەتيكا، ەڭبەك جاعـ-نان جان ـ جاقتى باۋلىپ ـ جەتىلدىرەتىن وقۇ ـ اعارتۇ جۇيەسىن قۇرۇ العا قويىلدى؛ «جاستاردى دامىتۇدىڭ ورتا، ۇزاق مەزگىلدىك جوباسىندا (2016 ـــ 2025 ـ جىل)» يدەيا ـ ئمورال، وقۇ ـ اعارتۇ، دەنـ-ساۋلىق، ۇيلەنۇ جانە ماحابباتى، جۇمىستانۇ، شارۋا-شىلىق قۇرۇ، مادەنيەت، قوعاممەن توعىسۇ جانە قوعامعا ات سالىسۇ، زاڭدى ۇقىق ـ مۇددەنى قورعاۋ، زاڭعا قايشى قىلمىستاردان ساقتانۇ، قوعام-دىق قامتاماسىزداندىرۇ سياقتى 10 سالادا جاستار-دى ناقتى دامىتۇ نساناسى العا قويىلدى.

باس شۇجي شي جينپيڭ جاس كادرلاردى باۋلۇعا ايرىقشا ئمان بەردى ـــــ

"ۇزدىك جاس كادرلاردى باۋلۇ، تاڭداپ ئوسىرۇ كەلەلى ئىس، پارتيانىڭ تاعدىرىنا، مەملە-كەتتىڭ تاعدىرىنا، ۇلتتىڭ تاعدىرىنا، حالقتىڭ باقـ-تىنا ساياتىن عاسىرلىق ۇلى جوسپار".

باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ قامقورلىعندا، جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى كەڭىسەسى «2019 ـــ 2023 ـ جىلعا دەيىنگى بۇكىل ەلدىڭ پارتيا، ۇكىمەت باسشىلىق القالارى قۇرىلىسى جوباسى باعدارلاماسىن» باسپا تاراتتى، جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى «جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنىڭ اۋىل ـ قىستاق نەگىزگى ساتى ۇيىمدىق قىزمەت ەرەجەسىن» باسپا تاراتتى، جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ور-تالىق كوميتەتىنىڭ ساياسي بيۇروسى ئماجلىس اشىپ «جاڭا ئداۋىر تالابىنا ۇيلەسپ، تاڭداۋلى جاس كادرلاردى زور كۇشپەن بايقاۋ، باۋلۇ، تاڭداپ ئوسىرۇ پىكىرىن» قارادى... وسىلاردىڭ بارلىعى جاس كادرلاردىڭ ئوسپ ـ جەتىلۇىنە انا-عۇرلىم بەرىك جول سالدى.

پارتيا ۇندەۋ شعارىنا، كومۇنيستىك جاستار وداعى اتتانىسقا كەلدى. پارتيانىڭ قولعاناتى جانە زاپاس قوسىنى، پارتيانىڭ جاستار قىزمەتىنىڭ ماڭىز-دى كۇشى رەتىندە، جاڭا داۋىردە كومۇنيستىك جاستار وداعى جاستارمەن بايلانىس ورناتۇدا-عى كوپىرلىك جانە دانەكەرلىك رولىن قايتـ-كەندە اناعۇرلىم ويداعداي ساۋلەلەندىرۇدى كەرەك؟

2015 ـ جىلى 7 ـ ايدا ورتالقتىڭ پارتيانىڭ بۇقارالىق ۇيىمدار قىزمەتى ئماجلىسى اشىلدى.

"ئبىز، ئەسوز جوق، جاعداي مەن ىندەتتەر-دىڭ دامۇىنا، وزگەرىسىنە نەگىزدەلىپ، پارتيانىڭ بۇقارالىق ۇيىمدار قىزمەتىن كۇشەيتىپ جانە جاڭـ-سارتىپ، جۇمىسشى تابىنىڭ نەگىزگى قوسىندىق، جاستاردىڭ جالىندى كۇشتىك، ايەلدەردىڭ جارتى الەمدىك رولىن جانە دارىندىلاردىڭ ئبـ-رىنشى بايلقتىق رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، ئبىر ميلليارد 300 ميلليوننان استام حالقتىڭ بەلـ-سەندىلىگىن تولىق جۇمىلدىرۇىمىز كەرەك". باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ ئسوزى جاڭا داۋىر-دەگى جاستار قىزمەتىنە رەفورما بەتالىسىن ازىر-لەپ، جاڭا تالاپتار قويدى.

وسىدان كەيىنگى بىرنەشە جىلدا «كومۇنيستىك جاستار وداعى ورتالىق كوميتەتىنىڭ رەفورما جوبا-سى»، «مەملەكەتتىك جاستار بىرلەستىگىنىڭ رە-فورما جوباسى»، «وقۇشىلار بىرلەستىگى، وقۇشىلار ۇيىمىنىڭ رەفورما جوباسى»، «ورتالىق كومۇنيستىك جاستار وداعى مەكتەبىنىڭ رەفورما جوباسى» سياقتىلار ىركەس ـ تىركەس باسپا تارا-تىلىپ، كومۇنيستىك جاستار وداعىنىڭ ساياسي سىپاتىن، العاباسار سىپاتىن، بۇقارالىق سىپاتىن ۇز-دىكسىز كۇشەيتتى ئارى كومۇنيستىك جاستار ودا-عىنىڭ جاستارعا جەتەكشىلىك ەتۇ، جاستاردى ۇيىسـ-تىرۇ، جاستاردى ۇيىمداستىرىپ اتتانىسقا كەلتىرۇ، جاستارمەن بايلانىس ورناتۇ، ولارعا قىزمەت وتەۋ سندى داڭقتى قىزمەت جاۋاپكەرلىگىن اناعۇرلىم جاقسى ارقالاۋىنا مۇمكىندىك جاسادى.

كومۇنيستىك جاستار وداعىنىڭ باستاماشىلدىـ-عىندا قالىڭ جاستار "گۇلدەنۇ جۇلدەسى"، "سايىس جۇلدەسى"، "كوركەم جۇڭگو . جاستاق كوكتەم ارەكەتى" سياقتى قيىملدارعا بەلسەنە ات سالىسىپ، تۇرلىشە ساحنالاردا جاستاق كوكتەم كەلبەتىن ايگىلەۋمەن قاتار، جۇڭگو ارماننىڭ جۇزەگە اسۇىنا جاستاق كوكتەمنىڭ اقىل ـ پاراساتىن ارناپ، جاستاق كوكـ-تەمنىڭ كۇشىن ۇيىستىردى.

اۋىر مىندەتتى ەرلىكپەن ارقالاپ، ۇزدىكسىز كۇرەس جۇرگىزدى

ـــ جاڭا داۋىردەگى جۇڭگو جاستارى جالىندى جە-گەرىن قاۋلاتىپ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋ بارىسىندا شىڭـ-دالىپ، جاۋاپكەرشىلىك وتەۋ بارىسىندا ىسەيىپ ـ ەرجە-تىپ، جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇىن جۇزەگە اسىرۋ سا-پارىندا ەرلىكپەن العا باستى

7 ـ ايدا وڭتۇستىكتە قالىڭ نوسەر جاۋىپ، بار الاپتى تاسقىن سۋ باستى.

حۇبەيدىڭ ۇحانىندا حالىق جاساقتارى ەكپىنـ-دىلەر اترەتىنە كىرىپ، تاسقىننان ساقتانۇعا قاتىناسـ-قان لي جيانشيۇڭ كاسپىتەستەرىمەن بىرگە تاڭ بو-زىنان تۇرىپ 10 نەشە ساعات ۇزدىكسىز شايقاس جاساپ، قالىڭ نوسەردەن بۇرىن 200 مەترگە تاياۋ قوسالقى بوگەن جاسادى، ونىڭ الاقانى ويىلىپ قولدىراپ كەتتى.

1998 ـ جىلى دۇنيەگە كەلگەن لي جيانشيۇڭ ۇلكەندەردەن ازاتتىق ارميانىڭ تاسقىنعا ەرلىكپەن قارسى اتتانعانى تۇرالى اڭگىمەنى كىشكەنتايىنان ەستىپ وسكەن. "بوگەن جۇمىسنا ات سالسۇىم ۇلكەندەردىڭ اڭگىمەسىنەن باستاۋ الادى. كىشكەنە كەزىمنەن قاھارماندارىدى ەرەكشە كەرەمەت دەپ سەزىنىپ كەلەمىن، ەندى ئبىزدىڭ اتويلاپ العا شعاتىن كەزىمىز كەلدى"، ـ دەدى ول.

ئوزىن باسقالار قورعاۋدان ئوزى باسقالاردى قورعاۋعا دەيىن، قالىڭ نوسەردە تاسقىنمەن ايقاسا ئجۇرىپ، لي جيانشيۇڭ ەرەسەكتەر قاتارىنا ئوتىپ ۇلگىردى.

"جاڭا داۋىردەگى جۇڭگو جاستارى باتىلدىقـ-پەن ئداۋىردىڭ الدىڭعى لەگىندە جۇرەتىن ەكپىنـ-دىلەر، ئورىس اشۇشىلار، ۇلەس قوسۇشىلار بولىپ، جاپا ـ ماشاقات پەن كەدەرگىلەرگە ەش تايسالماستان قارسى ئجۇرىپ، تولقىن جارۇ بارد-سندا ئورىس اشا العا ىلگەرىلەپ، توسقاۋىل ـ بو-گەتتەردى جارىپ ئوتۇ بارىسىندا كەڭ ئورىس اشىپ، قامال الىپ، قىينشىلىقتى جەڭۇ بارىسىندا ناتيجە جاراتىپ، جاستىق كوكتەمدەرىمەن جانە ماڭداي تەرلەرىمەن دۇنيە ئجۇزىن جالت قاراتاتىن جاڭا كەرەمەتتەر جاساۋ كەرەك!".

جاستىق كوكتەم شىڭدالۇمەن اجارلانا تۇسە-دى، ئومىر كۇرەسپەن ارلەنەدى. جاڭا داۋىردەگى جۇڭگو جاستارى ئار شەپتە قانشا جاپالى، قاتەرلى بولعان ساين سونشا العا ىلگەرىلەۋ سەنىمى مەن جىگەرىن ايگىلەپ، اۋەلگى ماقسات پەن بورىشتى ارەكەتتەرىمەن امالياتتا كورسەتىپ، جاستىق كوكـ-تەمدەرىن جاينىتا ئتۇستى.

بۇل ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدىڭ ئبـ-رىنشى شەبىندەگى جاستىق كوكتەمنىڭ باتىل جا-ۇاپكەرشىلگى ـــــ

جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندە-تىنە قارسى اتتانۇ كۇرەسىندە "90 ـ جىلداردىڭ تۇـ-لەكتەرى" باستاعان جاس بۇىن اتويلاپ العا شىعىپ، باتىل جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ ۇلەس قوستى، حۇبەيعا كومەككە بارعان 42 مىڭ ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ اراسىندا 12 مىڭنان استامى "90 ـ جىلداردىڭ تۇلەكتەرى"، مۇنىڭ ەداۋىر بولىگىن "95 ـ جىلدان كەيىن تۇعاندار"، ئتىپتى، "2000 ـ جىلدان كەيىن تۇعاندار" قۇرايدى.

بۇل ـــ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ شايقاس مايدانىنداعى جاستىق كوكتەمنىڭ ۇلەسى ـــــ

توسەك تارتىپ جاتقان اكەسىمەن قيماستىقپەن قوشتاسىپ، اپاتقا ۇشراعان بۇقاراعا ئتۇن ىشىندە جاڭىبرلاتا اتتاندى، باقتىقا قارسى توسىننان كەلگەن تاسقىن ونىڭ قمباتتى ئومىرىن جالمادى... حۇاڭ ۇىنشيۇدىڭ عۇمىرى كەدەيلەردى سۇيەمەلـ-دەۋ جولىندا 30 جاسىندا اياقتادى.

كوزى تىرىسىندە ۇلكەن قالادا قالۇ ورايىنان باز كەشپ، توڭكەرىستىك بايىرعى رايون بايسىعا بارىپ قىزمەت ىستەۋدى تاڭدادى؛ ۇيىم ورنالاسـ-تىرعان مىندەتتى ۇستىنە السپ، شەت، شالعاي كەدەي قىستاققا بارىپ ئبىرىنشى شۇجي بولىپ، 88 وتباسىنداعى 418 كەدەي بۇقارانىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۇىنا باستاماشىلدىق ەتتى، بۇكىل قىستاقتا كە-دەيلىكتىڭ تۇىلۇ مولشەرى %20تەن استام تومەندەدى.

بۇل ەرلىكپەن ئورىس اشا جاڭالىق اشقان جاستىق كوكتەمنىڭ پاراساتى ـــــ

4 ئتۇرلى وزەكتى كورسەتكىش حالقارادا الـ-دىڭعى قاتاردان بوي كورسەتتى، 5 سالادا ەل شىنىدەگى اقتاڭداقتى تولتىردى، 9 ئتۇرلى شەشۇشى تەحنيكا ەل شىنىدە ەڭ وزىق دەڭگەيـ-دى يەلەدى ـــــ 2005 ـ جىلى قۇرىلعان جۇڭگو عارىش عىلىم ـ ونەركاسىپ توبىنىڭ جاڭا بۇىن ئدال سوققى بەرۋ جەلىسى قارۋ ـ جاراق جۇيەسـ-نىڭ جاستار جاڭالىق اشۋ ۇجمى كورنەكتى ناتيجە-سىن تاپسىردى.

سانسىزداعان ساتسىزدىكتەردە شىڭدالۋ، ساڭـ-سىزداعان ۇيقىسز تۇندەر، شەشۇشى ساتتەگى جۇـ-رەكتىلىكپەن شەشىم قابىلداۋ، ەرەكشە دالدىكتەگى بجداعاتتىلىق ـــــ ناتيجەنىڭ استارىندا ۇجمىنىڭ جاپالى قۇلشىنىستارى جاتىر.

"جاستىق كوكتەم كۇرەس دەگەن ئسوز، سانسىزداعان شىنىعۇلاردان وتكەندە عانا ابدەن ىسلۇعا بولادى"، ـ دەيدى ۇجىم مۇشەلەرى.

باس شۇجي شي جينپيڭ: " جۇڭگو ارمانى تاريحتىڭ ارمانى، قازىرگىنىڭ ارمانى ئارى كەلەـ-شەكتىڭ ارمانى؛ ول ئبىزدىڭ بۇىننىڭ ارمانى، ونان دا ماڭىزدىسى، جاس بۇىننىڭ ارمانى. جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇى سندى جۇڭگو ارمانى نەشە بۇىن جاستاردىڭ كۇش جالعاپ كۇرەس جۇرگىزۇىمەن تۇبىندە رەالدىققا اينالادى"، ـ دەپ تەرەڭ اتاپ كورسەتكەن ەدى.

جاڭا داۋىردەگى جۇڭگو جاستارى ۇزدىكسىز تۇرده وزدەرىن ۇلكەن وتانمەن، ۇلكەن حالقپەن توعىستىرىپ، داۋىرمەن قادامداس بولدى، قوعام-مەن بىرگە العا باستى.

بىيل 4 ـ ايدا شانشىدە قىزمەت تەكسەرگەن باس شۇجي شي جينپيڭ شي ـ ان جياۋتۇڭ داشۋە-سىنىڭ شيڭچيڭ مەكتەپ اۋماعىنداعى جياۋتۇڭ داشۋەسىنىڭ شي ـ انعا قونىس اۋدارۇ مۇراجايىنا كەلىپ، قالىڭ وقتۇشى ـ وقۇشىلاردى "شي ـ انعا قونىس اۋدارۇ رۇحىن" بارىنشا اسقاقتاتىپ، جاڭا داۋىردەگى جاڭا ورايدى مىقتى يگەرىپ، وتان ەڭ قاجەت ەتكەن جەرلەرگە بارىپ ۇلەس قوسىپ، ەڭبەك سىڭىرۇگە، جاڭا ساپاردا ئبىزدىڭ وسى ۇرپاق ادامدارىمىزعا ئتان تاريحي ناتيجە جاراتۇعا شابىتتاندىردى.

باس شۇجي شي جينپيڭ مەكتەپكە كەلىپ تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزگەندەگى كورىنىستى ەسكە العاندا، ەلەكترون جانە ينفورماتسيا عىلىمى ئبولىمىنىڭ جاس وقتۇشىسى شىن چاۋ ەرەكشە تەـ-بىرەندى. ول بىلاي دەدى: "مەن جۇمىس ىستەيـ-تىن جۇيە ينجەنەرياسىن زەرتتەۋ ورنىنا شي ـ انعا قونىس اۋدارىپ كەلگەن اتاعى بار كوپتەگەن پرو-فەسسورلار توپتالعان، ولاردىڭ ئومىر ئورىسى مەن اسقاق تالپىنىسى ئبىزدى اۋەلگى ماقساتتى ۇمتىپاي، الستارعا قۇلشىنا قانات قاعۇعا شابىتتاڭـ-دىردى".

سوڭعى جىلدارى شىن چاۋ تۇرعان ۇجىم اعا بۇىنداردىڭ "شىنداپ كىرىسۇ" ستيلىن جالعاستـ-رىپ، مەملەكەتتىڭ ىنتەرنەت كەڭىستىگىنىڭ حاۋىپـ-سىزدىگى جونىندەگى كوكەي تەستى قاجەتىن ارقاۋ ەتە وتىرىپ زەرتتەۋ قىزمەتىن ىشكەرىلەي ورىستە-تىپ، حالقارالىق نقپالعا يە زەرتتەۋ جانە پايدالانۇ جەتىستىكتەرىنە قول جەتكىزدى.

ۇلى رۇح ۇلى امالياتتى ىلگەرىلەتەدى، ۇلى مۇرات ۇزدىكسىز قۇلشىنا ىلگەرىلەۋگە شاقىرادى.

ساۋلەتتى دە ئسالىقالى جۇڭگو جاستارى ايـ-بىندى دا اسقاق بەينەمەن داۋىرگە سايما ـ ساي كەلەتىن ايبىندى داستان جازۋدا.

(شىنحۇا اگەنتتىگىنىڭ 8 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)